

BİR ÇOKLUĞUN KESİR KADARINI HESAPLAMA

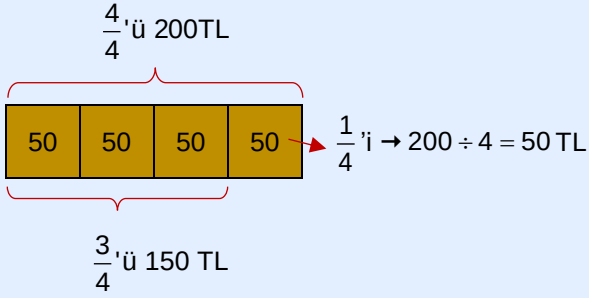
► Bir çokluğun istenen birim kesir kadarını bulmak için; çokluğu kesrin paydasına böleriz.

Örnek 300 km'lik yolun $\frac{1}{5}$ 'ini bulalım.

$$300 \text{ km'lik yolun } \frac{1}{5} \text{ 'i} \rightarrow 300 \div 5 = 60 \text{ km}$$

► Bir çokluğun istenen basit kesir kadarını bulurken; çokluğun birim kesir kadarını bulur, bulduğumuz sonucu pay ile çarpıyoruz.

Örnek Bir baba 200 TL parasının $\frac{3}{4}$ 'ünü çocuklarına harçlık olarak vermiştir. Buna göre babanın çocuklarına kaç lira harçlık verdiğini bulalım.

Örnek 60 TL paranın $\frac{5}{6}$ 'inin kaç TL olduğunu bulalım.

$$60 \text{ TL paranın } \frac{1}{6} \text{ 'i} \rightarrow 60 \div 6 = 10 \text{ TL}$$

$$60 \text{ TL paranın } \frac{5}{6} \text{ 'i} \rightarrow 10 \times 5 = 50 \text{ TL}$$

Pratik: Bir çokluğun kesir kadarını bulurken; sayıyı paydaya bölüp bulduğumuz sonucu pay ile çarpıyoruz.

Örnek 24'ün $\frac{5}{8}$ 'ini bulalım.

$$24 \div 8 = 3$$

$$3 \times 5 = 15$$

Soru-1 45'in $\frac{7}{9}$ 'u kaçtır?

Soru-2 72 sayısının $\frac{3}{4}$ 'ü kaçtır?

Soru-3 65 elmanın $\frac{2}{5}$ 'si kaç elma yapar?

Soru-4 60'ın $\frac{1}{4}$ 'i kaçtır?

Soru-5 20 metrenin $\frac{12}{40}$ 'si kaç metredir?

KESİR KADARI VERİLEN ÇOKLUĞUN TAMAMINI BULMA

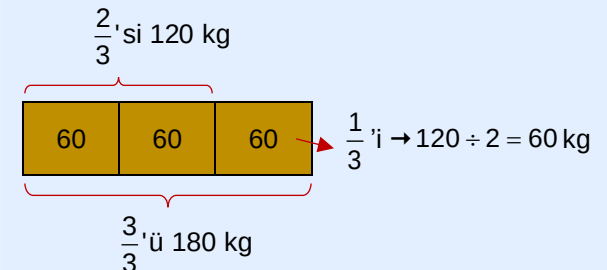
► Birim kesir kadarı verilen çokluğun tamamını bulmak için; çokluğu kesrin paydası ile çarpıyoruz.

Örnek $\frac{1}{5}$ 'i 20 TL olan paranın tamamının kaç TL olduğunu bulalım.

$$\frac{1}{5} \text{ 'i } 20 \text{ TL olan paranın tamamı} \rightarrow 20 \times 5 = 100$$

► Basit kesir kadarı verilen çokluğun tamamını bulurken; çokluğun birim kesir kadarını bulur, bulduğumuz sonucu pay ile çarpıyoruz.

Örnek $\frac{2}{3}$ 'si 120 kg olan buğdayın tamamının kaç kilogram olduğunu bulalım.

Örnek $\frac{3}{5}$ 'ü 90 km olan yolun tamamının kaç kilometre olduğunu bulalım.

$\frac{3}{5}$ 'ü 90 km ise

$\frac{1}{5}$ 'i $\rightarrow 90 \div 3 = 30$

$\frac{5}{5}$ 'i $\rightarrow 30 \times 5 = 150$

Pratik: Kesir kadarı verilen çokluğun tamamını bulurken; sayıyı paya bölüp bulduğumuz sonucu payda ile çarparsınız.

Örnek $\frac{3}{4}$ 'ü 24 olan sayıyı bulalım.

$24 \div 3 = 8$

$8 \times 4 = 32$

Soru-6 $\frac{4}{6}$ 'ü 48 olan sayı kaçtır?

Soru-7 $\frac{5}{9}$ 'ü 55 kg olan buğdayın tamamı kaç kg'dır?

Soru-8 $\frac{1}{8}$ 'i 7 olan sayı kaçtır?

Soru-9 Hangi sayının $\frac{4}{5}$ 'ü 80'dir?

Soru-10 $\frac{6}{8}$ 'sı 9 metre olan ipin tamamı kaç metredir?

6 SORUYLA DEĞERLENDİRME

1. 75 TL parası olan Aslı, parasının $\frac{8}{15}$ 'ini harcarsa geriye kaç TL parası kalır?

2. Bir yolcu otobüsünde koltukların $\frac{3}{7}$ 'ü boştur. Otobüste 20 yolcu olduğuna göre, bu otobüs kaç yolcu daha alabilir?

3. Murat maaşının $\frac{4}{9}$ 'ünü arkadaşına borç vermiştir. Borç verdiği miktar 800 lira olduğuna göre Murat'ın maaşı kaç liradır?

4. $\frac{4}{5}$ 'ü 28 olan sayının $\frac{3}{7}$ 'ü kaçtır?

5. Bir otobüs 360 km'lik yolun önce $\frac{3}{5}$ 'ünü sonra da $\frac{1}{6}$ 'ini gidiyor. Buna göre bu otobüsün yolu bitirmesi için kaç km daha gitmesi gerekir?

6. Melek 480 sayfalık kitabının ilk hafta $\frac{5}{12}$ 'ini, ikinci hafta ise kalan sayfaların $\frac{1}{4}$ 'ini okuyor. Buna göre Melek kaç sayfa okumuştur?